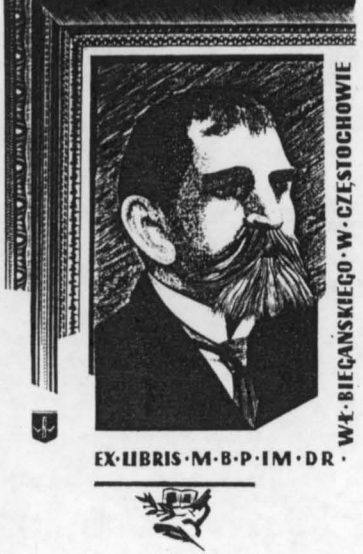

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 148. Niedziela dnia 30 Maja 1909 roku. Rok IV.

Cena Prenumeraty: miejscow. i zamiejscowych z odnoszeniem lub poczt. Rocznie Rb. 6.— Półrocznie „ 3.— Kwartalnie „ 1.50 Miesięcznie „ 50

Cena pojedy[illegible] numeru 3[illegible]

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

[illegible], Społeczny, Ekonomiczny i Literacki [illegible]prawom MIEJSCOWYM oraz [illegible] DĄBROWSKIEGO

Cena ogłoszeń: Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-ej stron. 30 k. na 10-ej 10 kop. Reklamy i Nekrolog. za wiersz 20 k. Nadesłane za wiersz 50 k. Ogłoszenia drobne po 3 k. za wyraz.

Administracja otwarta cały dzień

Adres Redak[illegible]

[illegible]lefonu Nr. 50, skrzynka pocztowa Nr. 21. Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 9-ej wieczorem. [illegible]rtykuły, nie oznaczone z góry ceną, honorarjów wypłacać nie będzie.

Prenumerat[illegible] [illegible]głoszeń || Agentury: w Zawierciu księgarnia pani Z. Hubickiej. W Dąbrowie p. Jan Dziekan, W Rakowie p. Leon Piotrowski.

КВИТАНЦІЯ.

Отпечатанный безъ предварительной цензуры № [illegible] газеты „Goniec Częstochowski" заключающій

W [illegible]

Oddział I i [illegible] [illegible]biciele B[illegible]

Szczegó[illegible]

[illegible]lielkie Kinematograficzne przedstawienie Zmiana programu DWA RAZY w tygodniu

[illegible]o 11 w wieczór, w niedzielę i święta od 2 po poł.

[illegible]POLEON I BONAPARTE i wszystkie jego wojenne czyny. Oddział III. Wiel[illegible]uzyki (bardzo ładna fantazja w kolorach); Lekarstwo działa (komicz.); Nieprzyjemne [illegible]ajście z psami (komiczne).

[illegible]gie miejsce 30 kop. Krzesło w loży po 50 kop. Galerja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę. Dyrektor B. Zarzecki.

[illegible]na Jezusa co dzień od godziny 9-ej rano do 6-ej wieczorem.

W [illegible] świeżego czerpania wprost ze źródeł POLECA Skład Apteczny Maurycego Neufelda w Częstochowie. Przy większych ilościach specjalne ustępstwa.

Na pensyi 7-o klasowej Zofii Garzteckiej w Częstochowie. Egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących uczenic, odbywać się będą od 1 do 15 Czerwca prócz dni świątecznych. 824

Cyrk A. Pincla.

TURNIEJ ZAPAŚNICZY MIĘDZYNARODOWY

Dziś w Niedzielę 30 Maja walczyć będą:

(Po południowe): Cada Mochamet—Brodzki. Nussbaum—Spale. Derma—Cinner. Wieczorem: Waniek—Lonczyk (powtórne spotkanie 40 min.) Gurski—Nussbaum (powtórne spotkanie 40 min.) Kara Achmed—Cinner (powtórne spotkanie 40 min.

Poniedziałek 31 (Po południowe): Spale—Derma. Gurski—Kada-Mohame. Cinner—Nussbaum. Wieczorem: Pytlasiński—Waniek (powtórne spotkanie 40 min.) Lonczyk—Mohamet. Derma—Nussbaum (pow. spot. 40 m.)

Lekarz Dentysta Grejniec przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu. Choroby zębów i jamy ustnej. Plomby. Zęby sztucz. I Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzieskład apteczny p. Neufelda, telefon № 108. Dla niezamożnych ceny zniżone.

W lecznicy chorób zębów i jamy ustnej Dentysty Puchalskiego Przyjęcia rozpoczęte od 10—1 i od 3—6. Porada 30 kop., wyjęcie zęba 50 kop. Leczenie, plombowanie i zęby sztuczne. II-ga Aleja № 26, róg Teatralnej (nad Apteką W-go Długosza).

Lekarz Dentysta Artur Broniatowski przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p.p. I Aleja № 8, pierwsze piętro, dom p. Rygockiej. Choroby zębów i jamy ustnej. Plomby. Zęby sztucz. bez podniebienia na kauczuku i w złocie.

Oko-Perlin Dentysta Teatralna № 13, przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 6 połud. Wprawia zęby sztuczne na złocie bez podniebienia. oraz przyjmuje niezamożnych od 9 do 10 rano bezpłatnie.

DENTYSTA R. Filipowicz II-ga Aleja № 24.

Gabinet leczniczo-dentystyczny Michała Rozenowicza 2-ga Aleja № 33 dom p. Piaseckiej. Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne bez podniebienia i na kauczuku podług najnowszych systemów.

Z pod Jasnej Góry.

—o—

„Panno Święta, co Jasnej bronisz Częstochowy..."

(A. Mickiewicz: „Pan Tadeusz").

Rojno i gwarno u stóp Jasnej Góry. Zwyczajem dorocznym, zwyczajem odwiecznym ciągnie z wiosną ze wszystkich stron, ze wszystkich dzielnic polski lud, aby pokłon oddać obrazowi M. Boskiej, aby znaleźć u stóp Jasnej Góry ukojenie w strapieniach duchowych.

Więc olbrzymia ciżba pątników zaległa podnóże wzgórza, zapełniła wały, dziedzińce klasztoru. Stroje ludowe, barwne, jak maki w zbożu, białe suknie dziewcząt, sukmany włościan, złociste chorągwie i feretrony—wszystko to mieni się w blaskach wiosennych tysiącem świateł i odcieni.

Pieśń pątników, natchniona smętną skargą, bolesna w swem cichem oddaniu, głos trąb, dźwięk dzwonków—drga echem potężnem, brzmi akordem silnym, lecąc ze szczytu jasnego wzgórza w szeroki świat, głosząc chwałę czczonego miejsca.

Dziś pielgrzym jasnogórski, okrom pociechy duchowej, znajduje w klasztorze przedziwną uciechę dla oka i serca. Kiedy wyjdzie z prastarej świątyni, aby zaczerpnąć w płuca powietrza, udaje się na wały. I oto tam gdzie dawniej znajdowały się rumowiska, obecnie przed okiem pątników rozciąga się cudny widok.

Śród kobierców zielonych jak szmaragdy, śród klombów tęczowych kwiatów strzelają stacje męki Pańskiej, dłuta znakomitego art. rzeźbiarza Pinsa Welońskiego. Obecnie przybyła 11-sta stacja wyobrażająca „Przybicie do krzyża Chrystusa Pana", imponująca rozmiarami i prześlicznem wykonaniem.

A w fossach, dozorując robotników, zachęcając ich ciepłem słowem, czuwa nad tą pracą zbożną opiekun Jasnej Góry, niezmordowany przeor O. Euzebjusz Rejman. Wszędzie jest, wszystkiego dopatrzy własnemi oczyma, doradzi, wesprze. Obecność O. Generała wpływa dziwnie zachęcająco na robotników, na służbę klasztorną. Robota idzie raźno, wesoło. — i pod rękoma pracowników wyrastają coraz to nowe krzewy, kwiaty, klomby, piętrzą się kamienie pod nowe stacje, które staną niebawem—wszystkie na chwałę Stwórcy.

A podczas, gdy w fossach wre praca, a na wałach, w dziedzińcach i świątyni snuje się lud różnobarwny,—kramiki w dole oblegają kobiety, wybierając obrazy, medaliki Słychać tu i owdzie głośniejszą rozmowę, spór o cenę, ale wszystko kończy się pomyślnie,—bo oto dźwiga babina zakupiony obraz, dając chłopu z admonicją, żeby nie upuścił na ziemię...

Naraz rozmowy głośne przerywa bejnał dzwonów,—i nagle wszystkie głowy obnażają się i klękają tłumy na znak, że pamiętają gdzie są, że myślami biegną do stóp cudownego obrazu...

Niżej u samego wejścia najgłośniej i... najweselej. Tam rozsiadły się sławetne dziady częstochowskie i wykrzykują prośby o jałmużnę, każdy inaczej, aby wzruszyć serca pątnicze.

I sypią się groszaki do garnuszków, bo lud nasz czuły jest na nędzę, szkoda tylko, że dają nie wiedząc, kto zacz, gdyż niejeden z dziadów bogatszy jest od ofiarodawcy...

Na Zielone Świątki—to najpiękniejsze święto, bo będące zwiastunem lata, noszące w zanadrzu zapach rozkwitłego bzu,—od lat paru przybywa na Jasną Górę J. E. ks. biskup Zdzitowiecki. Przyjazd jego jest uroczystością nielada. Wiedzą o nim liczne rzesze pątników i w dni te przybywają licznie na

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY" J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza. Adres poczt. i telegr. Kłobuck, Piotrkowska gub. Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form, cegły, płyt podłogowych i trotuarowych, różne upiększenia fasad i t. p.

RYDZEWSKI i S-ka Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Turbina Girard'a o sile 30 koni używana w dobrym stanie do sprzedania.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alejalli-cia dom własny. Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakres rzeźbiarstwa wchodzące, od najzwyczajniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykończenia, ze wszystkich krajowych i zagranicznych prima materjałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztukatorskie. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych. Informacje, rysunki i kosztorysy na żądanie darmo. Ceny przystępne.

Jasną Górę.

Dziś ks. biskup, o godz. 10-ej rano wygłosi kazanie z wałów—w razie pogody,—przyczem wyjdzie pontyfikalnie Msza św. Nadto udział w nabożeństwach uroczystych przyjmuje O. Generał. Ze względu, iż przybyły niesłychanie liczne kompanje w tym roku,—uroczystości Zielonych Świątek odbędą się niezwykle imponująco.

Jutro, t. j. w drugie święto Zielonych świątek o godz. 9 rano odbędą się obliczyny 3-ch nowicjuszów. Uroczystość, nad wyraz wzruszająca, odbędzie się w kaplicy św. Pawła na Jasnej Górze.

Przybyli tak liczne pątnicy będą mieli zatem wrażeń nie mało. Powróciwszy pod strzechy długo będą o nich gwarzyć i opowiadać tym, którzy w tym roku nie przybyli na Jasną Górę.

Ale w następnym i oni przyjdą.

Bo potężną jest moc wiary w naszym ludzie, bo uroku dlań pełna—Jasna Góra...

* * *

Jak potężna jest moc wiary, jakie cuda czyni z ludźmi, niechaj posłużą te dwa zdarzenia, o których prawdzie świadczą akty, opatrzone pieczęciami, złożone w klasztorze.

Głoszą one co następuje:

„W miesiącu marcu 1908 r. Bogusław, ośmioletni synek Łukasza i Stefanji Fortunków zamieszkałych w Gorzkowicach, ciężko zachorował, a miejscowy lekarz orzekł, że stan jego beznadziejny. Stroskana matka, która już przedtem pięcioro dziatek straciła, położywszy całą ufność w pomocy Matki Boskiej Częstochowskiej, ofiarowała go Jej na Jasną Górę, a pobiegnąwszy z płaczem do parafjalnego kościoła, gdzie się ołtarz Matki Boskiej Jasnogórskiej znajduje, prosiła o moc ś-tą przed Jej obrazem na intencję chorego synka. W czasie nabożeństwa Bogusław zasnął a po przebudzeniu, rozradowani rodzice zauważyli, że gorączka ustąpiła i synek ich szybko potem przyszedł do zdrowia.

W roku bieżącym dnia 2 stycznia, matka Bogusława, Stefanja Fortunka ciężko zachorowała. Gdy lekarze zwątpili o jej życiu, chora, po przyjęciu ostatnich Sakramentów widząc swe dziatki płaczące, westchnęła do Matki Boskiej Częstochowskiej. „O Panienko Jasnogórska, jakoś mi synka uzdrowiła, ulecz i mnie! ślubuję ci, że jeżeli wysłuchaną zostanę stawię się wraz z synem z dziękczynnemi modłami na Jasnej Górze". Nadto prosiła, aby mąż jej zamówił mszę ś-tą, w czasie której, dnia 4 lutego roku bieżącego leżąc się mieć poczęła i wkrótce przyszła do zdrowia. Dopełniając ślubu udała się wraz z synkiem na Jasną Górę prosząc o zapisanie tych łask do księgi cudów".

Akt ten podpisali uzdrowieni, oraz ksiądz proboszcz szczekociński Kazimierz Grabowski.

* * *

Rojno i gwarno jest na Jasnej Górze dziś, ale będzie jeszcze gwarniej, gdy otwartą zostanie wystawa przemysłu i rolnictwa w Częstochowie. Nastąpi to w dniu 5 go sierpnia roku bież.

Dopieroż wtedy zaroi się w Częstochowie od sukmen i krasnych kiecek. Bo włościanin nasz znajdzie tam wiele, wiele rzeczy dla siebie ciekawych. Jak mieszkać powinien, by żyć po ludzku, więc „zagrodę wzorową", pólka doświadczalne, aby wiedział jak sadzić, maszyny rolnicze, bydło, konie, wszystko, z czego pożytek mieć może.

I nie wątpimy, że lud nasz przybędzie tłumnie na wystawę, tem więcej, że i w klasztorze czeka go niespodzianka.—

Mianowicie: O. Generał szykuje na czas wystawy otwarcie skarbca, który wskutek odnowienia, zamknięty był przez czas dłuższy.

A więc przybywajcie, rodacy, na Jasną Górę w tym pamiętnym roku, czekamy was z upragnieniem i tęsknotą.

Bywajcie!

Według informacji posła Guczkowa, w razie gdyby nie przeszedł projekt utworzenia gub. chełmskiej, Duma zostanie rozwiązana. Wobec tego październikowcy zamierzają odroczyć obrady nad projektem, w nadziei, że w ciągu ferji letnich, sprawa Chełmszczyzny rozstrzygnięta będzie na zasadzie art. 97-go.

Godne zaznaczenia.

—o—

Na ostatniem zebraniu Komitetu głównego wystawy przemysłu i rolnictwa zapadły dwie uchwały, które ze względu na piękne ich znaczenie społeczne, zasługują na wyróżnienie.

Inżynier tutejszy p. Kozłowski wniósł projekt, aby ci wszyscy ludzie zamożni, którzy gościć będą u siebie znajomych na czas wystawy, pobierali od nich „podatek na cele społeczne. Wiadomą jest rzeczą, że gościnność nie pozwala pobierać od krewnych i znajomych płacy za lokal, ale wszak nikt z nich nie obrazi się, gdy postawimy przed nim puszkę i poprosimy o ofiarę dla ubogich, lub na szkoły.

Projekt p. Kozłowskiego zasługuje na gorące poparcie i nie wolno przejść nad nim do porządku dziennego. Miasto nasze posiada tyle biedy, tyle uczniów ubogich, nie mogących korzystać z nauki, że powinno, musi skorzystać z wystawy.

Chociażby T-wo Dobroczynności dla chrześcjan...

Leży przed nami sprawozdanie tego towarzystwa za rok ubiegły. Tragiczne, doprawdy, cyfry! Po dniu 31 grudnia r. 1908 Towarzystwo istniejące 9 lat posiada majątku 7,181 rb., a rozchody są tak szalone, że dziwić doprawdy się trzeba zarządowi, jakimi cudownymi sposobami potrafił sobie radzić. Ale koniec końców to nie Tow. Dobroczynności, to nędza wyjątkowa, która hańbę przynosi 70 000 ludności miasta!

A takich potrzebujących instytucji w naszem mieście więcej, ze wymienimy: Schronisko dla paralityków, Dom poprawczy, Sala zajęć, i wiele, wiele innych.

Niechaj więc rzeczone instytucje szykują puszki, i idąc za radą inż. Kozłowskiego, starają się rozdać je w domach ludzi zamożniejszych, którym od swych znajomych nie wypada brać zapłaty za lokal podczas wystawy. Kto wie, może ten piękny projekt dać pomyślne wyniki!

Drugą uchwałą, godną podkreślenia jest przyznanie przez komitet wychowańcom szkół ludowych bezpłatnego wejścia na wystawę. Miasto zobowiązało się wyszukać im pomieszczenia i asygnuje fundusze na herbatę. Potrzebne są obiady w cenie 10 kop. Może kto z filantropów złoży się na ten wydatek?

Nie wątpimy również, że szkoły tutejsze pośpieszą z zaofiarowaniem lokali na nocleg dla dzieci szkół ludowych.

mg.

Na marginesie.

Słowacki czeka!

Rok jubileuszowy Słowackiego staje się dziwnie niepomyślnym. Zakazy ze wszystkich stron, o genezie wprawdzie rozmaitej, ale zbiegające się do jednego mianownika: „Nie wolno", deprawują święto narodu.

I w chwili gdy czekamy, aby stała się nagroda zasłudze, aby mistrz poezji polskiej spoczął w grobach na Wawelu,—trumna Jego czeka w przedsionku krypty, bo dalej puścić jej nie chcą.

Gdy za granicą poeta tej miary, co Słowacki dawno spoczywałby w grobie zasłużonych, Jego szczątki dotąd znajdowały się na obcej ziemi. Piewcy tęsknoty przeznaczone było, aby prochy Jego i po śmierci tęskniły do Ojczyzny!

Nareszcie naród niewdzięczny wspomniał o szczątkach swego genjusza. Rozwarły się serca kochających pieśń Jego, rozwarły się na życzenie narodu podwoje grobów na Wawelu aby przyjąć syna, ale na progu stanął *gospodarz tego przybytku* „Pośmiertnej sławy" i powiada: „Nie wolno".

Więc Słowacki czeka.

Czeka „Król Duch" czeka olbrzym położony w trumnie, przywieziony z obcej krainy, a duch Jego wniebowzięty uszczęśliwiony „Hosannę" już nucił Panu...

Czeka, azali zlituje się nad nim jeden człowiek, który stanął w poprzek Jego trumny i narodu.

Może zlituje się i wpuści? Może ugnie wolę swoją przed wolą całego narodu?

Hańba.

Ponury cień hańby kroczy za naszym narodem. Zgubiła nas zdrada, gubi w dalszym ciągu. Dzięki zdradzie i frymarczeniu tem co święte i drogie gotujemy sobie grób za życia.

A wszystko to czyni oślepiający blask złota. On zaciemnia w nas uczucia ludzkie on zagłusza gorętsze, lepsze uderzenia serca. On nas upadla, gubi.

Mam tu na myśli nowy objaw łotrostwa, jakiem jest frymarczenie ziemią polską w Poznańskiem: Karol Potulicki, hrabia, sprzedał swe olbrzymie dobra hakatystycznej komisji kolonizacyjnej, używszy do tego całego arsenału podstępów i sztuczek oszukańczych.

Dobra hrabicza poszły na poniewierkę do niemców, a on za zdobyte złoto pojedzie pewnie do Monte Carlo, rzuci krwawicę dziadów na ruletę, zaryzykuje nazwiskiem, rodem, dumą osobistą, aby módz rzucić to wszystko do stóp europejskich kokot.

Czy jednak przy pieśni hulaszczej nad wzniesionym puharem szampana nie ozwą się kiedy w duszy hrabiego echa wsi ojczystej sprzedanej niemcom, płacz dzieci biednych, skarga chłopa polskiego, zginającego kark przed kańczukiem prusaka?

Czy nie zepsuje mu ona chwili upojenia, czy nie rzuci wtedy o ziemię puharu, a rękoma chwyciwszy się za skronie, w rumieńcach wstydu i upokorzenia, nie przeklnie chwili swej hańby i upodlenia?

Ale wtedy będzie—zapóźno!

grot.

Z powodu uroczystych Zielonych Świątek nr. następny „Gońca Częstochowskiego" ukaże się we wtorek, dn. 1 czerwca, w godzinach południowych.

Kronika bieżąca.

—o—

„Zielone Świątki". W pierwszym dniu Zielonych Świątek celebrować będzie sumę w wielkim kościele na Jasnej Górze JE. biskup kujawsko-kaliski ks. Zdzitowiecki; na zewnątrz świątyni przed ołtarzem szczytowym M. B. Częstochowskiej odprawi solenną Mszę św. O. Elżebjusz Rejman, przeor generalny OO Paulinów.

W innych świątyniach Pańskich w naszem mieście odprawione będą również uroczyste nabożeństwa.

Ruch pątniczy. W ciągu paru dni ostatnich przybyły między innemi następujące kompanje:

Gub. warszawska powiat Nowo-Miński, parafia Jakubów, osób 100 przewodniczył Jan Konpa;—gub. warszawska, pow. Łowicki, osób 1500 przew. ks. W. Tymieniecki; — Z Grodna, pow. Bielski, parafia Jechanowiecka, osób 175, przew. Adam Kraster i St. Tymiński; —gub. radomska, pow. Sandomierski, osób 65, przew. W. Łukaski; — g. warszawska, pow. Gostyński, par. Trębki, osób 60, przew. Walenty Florczyk; —gub. piorkowska, pow. Rawski, par. Regnów, osób 80, przew. ks. A. Pietrzak, muzyka własna, kapel. St. Pinkowski;—g. warszawska, pow. Radziminski, osób 800, przew. T. Kostrzewa; —g. radomska, p. Kozienicki, par. Zwolen, osób 300, przew. Jan Stępień;—g. radomska, pow. Opatowski, par. Iwanice, osób 860, przew. A. Szczucki; — g. radomska, pow. Iłża, par. Ciepielów, osób 80, przew. Żórawny.

Wyższe kursy rolnicze. Istniejący przy Tow. kursów naukowych wydział rolniczy istnieje już 3 lata. Program kursów rolniczych wzorowany jest na programie akademji w Dublanach i wszechnicy Jagiellońskiej, co wymaga przygotowania słuchaczów w zakresie szkoły średniej. Wykłady rozpoczęły się z 18 słuchaczami, obecnie na 3 kursach zapisanych jest 57 słuchaczów.

Żeby kursom zapewnić trwalsze podstawy, Centr. Tow. Rolniczemu zostały przedstawione następujące wnioski przez radę główną: 1) C. T. R. uznało wydział rolniczy przy Tow. kursów naukowych za instytucję pożądaną dla naszego rolnictwa i zasługującą na poparcie, 2) Celem jednania pomocy materjalnej i moralnego poparcia wydziałowi rolniczemu, ustanawia się rada opiekuńcza, złożona z przedstawicieli wszystkich naszych Towarzystw rolniczych.

Do rady naukowej deleguje C. T. R. kilku swoich członków.

W myśl tego delegowani zostali członkowie C.T.R. pp. S. Chaniewski, dr. M. Natanson, Wł. Wilczyński i St. Wroński.

Działalność Związku eksportowego, który jak sama nazwa wskazuje, miał się zająć sprawami wywozu i zbytu wyrobów fabryk należących do tego związku, tymczasem ujawnia się zupełnie w innym kierunku. Oto świeżo w fabrykach, należących do Związku eksportowego, wywieszono ogłoszenie, zawiadamiające robotników, że fabryki te i nadal, do dnia 23 lipca r. b. będą czynne tylko pięć dni w tygodniu. Do Związku eksportowego należą następujące fabryki: Emila Hellera, Fr. Ramischa, Adama Ossera, Kestenberga i Tow. akc. Rosenblata w Łodzi, oraz Lorentza i Kruszego, Zgierska Manufaktura ze Zgierza i Tow. akcyjne „Częstochowianka" w Częstochowie. Wszystkie te fabryki wyrabiają przędzę bawełnianą i są już czynne tylko pięć dni w tygodniu. Od 23 maja miano pracować w nich cały tydzień.

Emerytury dla żon robotników. Komisja robotnicza w Dumie przyznała prawo do emerytury nietylko żonom ślubnych robotników, którzy zostali kalekami ale i żonom nieślubnym, gdy będzie stwierdzone, iż żona nieślubna mieszkała z robotnikiem w chwili nieszczęśliwego wypadku i gdy przedstawi zaświadczenie, że dawał jej utrzymanie robotnik, który uległ kalectwu.

Lombard państwowy. Ministerjum finansów opracowało projekt lombardu państwowego. Projektowane jest utworzenie w Petersburgu zarządu centralnego, a w większych miastach specjalnych oddziałów. Pod zastaw przyjmowane będą wszystkie rzeczy wartości nominalnej 2 rubli. Środki na utworzenie lombardów wzięte zostaną z banku państwowego za opłatą 4 proc. Buchalterja lombardu pozostawać będzie pod kontrolą państwową.

Wycieczki. W dniu dzisiejszym odbędą się, z racji Zielonych Świątek, liczne wycieczki, że wymienimy: Tow. krajoznawczego do Olsztyna, szkoły Bagienskiego do Złotego Potoku i wiele innych, organizowanych przez kółka prywatne. Częstochowa opustoszeje, jeżeli w dodatku... pogoda dopisze.

Święto strażackie na Rakowie. W ubiegłą niedzielę straż ochotnicza na Rakowie obchodziła uroczyście święto strażackie. O godzinie 7-ej rano strażacy z komendantem Ozgowskim na czele stawili się na placu, przyczem odbyły się ćwiczenia. Do straży serdecznie przemawiał dyrektor Huty p. Marjan Bojemski, zabierali głos pp. inż. Grabowski i kom. Ozgowski. Po odprawionem nabożeństwie, straż przy dźwiękach marsza, udała się do parku rakowskiego, a stąd na ucztę wspólną.

Bzy kwitną. Jak wiadomo p. Wł. Zawada posiada w Halinowie piękny zbiór bzów, najbogatszy być może, w kraju. Uprzejmy gospodarz, chcąc zapoznać miłośników tego cudnego kwiecia z wszystkiemi jego odmianami, których posiada przeszło 75, w 10 000 egzemplarzach urządza corocznie pokaz bzów. W dniu dzisiejszym p. Zawada otwiera podwoje Halinowa dla publiczności. Wstęp, jak zawsze, bezpłatny; pokaz trwać będzie [illegible]

Kolej wiedeńska a kompanie. Onegdaj i wczoraj w nocy kolej wiedeńska przyjechała do Częstochowy umyślnemi pociągami około 4.000 pątników.

Pociągi wyruszyły ze stacji towarowej; jeden z nich wyprawiono o g. 7 w. z 950 pątnikami, 3 zaś następne wyprawiono wczoraj w nocy między g. 3 z 3,000 pątników.

Akty skonu poddabyć się zagranicznych przesyłane być mają, jak wyjaśniło ministerjum właściwym konsulom, nie zaś do ministerjum.

Okradzenie wagonu. Na st. Częstochowa pociągiem z Warszawy przybył wagon z naruszoną plombą. Po otworzeniu wagonu ujawniono kradzież 3 pak z ubraniem mundurowem straży pogranicznej. Po zarządzeniu poszukiwań miejscowi żandarmi znaleźli wszystkie 3 paki, wyrzucone na plant pomiędzy Kłomnicami a Rudnikami.

Nieporządki w domu. Czytelnik nasz p. Sz. H. komunikuje nam, iż w domu w którym mieszka przy ul. Mostowej № 17 od paru tygodni zepsuty jest dzwonek, deska na mostku złamana, w dodatku przed domem nie pali się lampa, wskutek czego lokatorzy są narażeni na przykre niespodzianki.

Należałoby zapobiedz tym nieporządkom.

Odczyt Pytlasińskiego odbędzie się dziś o godz. 5-ej w sali „Lutni".

Groźny pożar. Wczoraj o godz. 4 m. 30 pp. wszczął się pożar na Zawodziu, który strawił domy, należące do

Romanowskiego, Utraty i Sobieraja. Przybycie straży zostało opóźnione wskutek okropnej drogi do Zawodzia. Może ten fakt skłoni magistrat do przyspieszenia budowy szosy na Zawodzie, rozumie się nie za pieniądze właściciela, lecz koszem kasy miejskiej. Chodzi tu wszak o bezpieczeństwo publiczne!

Walki zapaśnicze w cyrku. Podczas wczorajszych walk w cyrku Nusbaum w ciągu 17 minut zwyciężył Mochamed Kado, walka między Wańkiem a Kara Achmedem po 20 minutach została nierozstrzygnięta.

Punktem kulminacyjnym walk wczorajszych było spotkanie między niemcem Lonczykiem a Pytlasińskim—bezterminowe. Publiczność wypełniająca cyrk do ostatniego miejsca wyczekiwała z zapartym oddechem rezultatu. Jakoż po 3 minut zmagania się Pytlasiński położył Lonczyka.

Wynik walki publiczność powitała gromiącym oklaskiem, nie został z niej oczywiście zadowolony Lonczyk, który utrzymywał, że został pokonany przypadkowo wbrew twierdzeniu sędziów i publiczności, którzy uważali walkę za zupełnie prawidłową. Zaproponował on powtórne spotkanie się z Pytlasińskim, ofiarowując 50 rb. w razie gdy go w 40 minutach P. zwycięży. Pytlasiński rewanż przyjął. Walka między nimi nastąpi w tych dniach. Kwotę 50 rb. Lonczyk złożył jako depozyt w redakcji „Gońca".

Z Warszawy.

Rewizja z Petersburga. „Dzień" donosi: Prezes warszawskiej Izby obrachunkowej otrzymał wczoraj telegraficzne zawiadomienie z Petersburga, że w tych dniach zjedzie do Warszawy delegowana z Kontroli Państwowej komisja rewizyjna.

Komisja ta ma dokonać szczegółowych rewizji niektórych instytucji rządowych.

Na pierwszym planie zamierzona jest rewizja teatrów rządowych warszawskich, magistratu warszawskiego, intendentury i zarządu komunikacji.

Komisja rewizyjna składa się z 4 delegatów Kontroli Państwowej pod przewodnictwem barona Noldego.

Przyjazd komisji do Warszawy spodziewany jest w nadchodzący wtorek.—

Z Cesarstwa.

Obrona Tołstoja. W Izbie sądowej petersburskiej, dnia 12 bm., była rozpatrywana sprawa Feltona, oskarżonego o wydawnictwo i rozpowszechnienie broszur L. hr. Tołstoja.

Na początku posiedzenia przewodniczący sądu najniespodziewaniej ogłosił, że sąd odbędzie się przy drzwiach zamkniętych. Oskarżonego bronili Goldstein i Makłakow.

Sąd uznał Feltona winnym według par. 132 i skazał na półroczne więzienie z zaliczeniem 10 dni, przebytych w więzieniu przedwstępnem.

Z Krakowa.

Bursy dla młodzieży rzemieślniczej. Hasło uprzemysłowienia Galicji, coraz silniej tam się rozlegające, powołało do życia nową instytucję: „Towarzystwo bursy i opieki nad młodzieżą rękodzielniczą i handlową w Krakowie.

Celem tej instytucji jest wzbudzenie w młodzieży rzemieślniczej zamiłowania do pracy, wykształcenie jej umysłu, zahartowanie ducha, nauczenie samopomocy i polegania na własnych siłach, a równocześnie danie jej możliwie najkorzystniejszych dla fizycznego rozwoju warunków. By cel ten osiągnąć, towarzystwo zamierza zakładać bursy i ochronki dla terminatorów rzemieślniczych i praktykantów handlowych, organizować komitety na prowincji, wyszukiwać zdolną młodzież polską, umieszczać ją w zawodach rękodzielniczych i handlowych, oraz otaczać ją odpowiednią opieką.

Na początek towarzystwo krakowskie otworzyło jedną bursę, do której przyjęto 20 uczniów rękodzielniczych i 10 praktykantów handlowych. Po powrocie z warsztatów uczniowie wysyłani są do uzupełniającej szkoły przemysłowej. Wieczorem zbierają się w obszernej sali na pogawędki i pożyteczną lekturę. W niedzielę w obszernym ogrodzie bursy mają być urządzone gry towarzyskie, mają odbywać się na sali odczyty pouczające, śpiewy chóralne. Zarząd chce zwracać uwagę na indywidualne zdolności uczniów, by ich potem kształcić w odpowiednich kierunkach.

Wystawa w Pradze.

—o—

Czechy są klasyczną ziemią nieustannych wystaw i „wystawek", a wszystkie, urządzane praktycznie, fachowo i celowo, nie dla popisu, lecz z potrzeby, dostarczają pouczenia i ożywiają ruch ekonomiczny. Starą tradycję mają już za sobą doroczne wystawy „gospodarskie", zwane także „świętojańskiemi", albowiem urządzane są w połowie maja na św. Jana Nepomucena (16 maja). Obecnie jednak posunięto nieco termin tych wystaw „gospodarskich" i rozszerzono także ich zakres. Tegoroczna wystawa odbędzie się w Pradze w dniach od 28 maja do 6 czerwca w ogrodach „Kralovské Obory" i obejmie następujące działy:

1) machiny rolnicze, motory i narzędzia,
2) bydło, konie, owce, kozy,
3) drób,
4) pliny i porównawcze pola doświadczalne,
5) prace naukowe,
6) środki pomocnicze w gospodarstwie,
7) przemysł rolniczy,
8) potrawy i napoje,
9) wyroby rękodzielnicze i przemysłowe.

Wystawa bydła i koni trwa tylko do 2 czerwca; tego dnia odbędzie się jarmark na konie.

Owce pozostaną przez cały czas wystawy.

Wystawa drobiu będzie tylko przez ostatnie trzy dni wystawy, t. j. 4, 5 i 6 czerwca.

Dawną halę maszyn z zeszłorocznej wystawy obrócono na stajnie o powierzchni 9 000 metrów kwadratowych. Wystawa machin rolniczych zajmie 18.000 m² w ogrodzie i 5 m² w pałacu przemysłowym; razem więc zajmie ona 23.000 m². Ten oddział wystawy rozwinął się w ostatnich latach do tego stopnia, że stał się największym targiem na machiny rolnicze w całej monarchii austrjackiej. Na wystawie drobiu będzie można oglądać wylęgarnie francuskiej firmy L. Niguard et Cie., tudzież oryginalne czeskie; widocznie nie boją się porównania.

W wystawie wezmą też udział chorwaccy producenci win, a wśród nich „Hrvatsko-slavonsko gospodarsko družstvo" i „Uzorna pivnica" (wzorowa piwnica) z Zagrzebia. Wina chorwackie—w Czechach dotychczas niewiele, w Polsce wcale nie znane—są dobre, dziwnie tanie i.. nie fałszowane, a można je mieć w najrozmaitszych gatunkach, od najprostszych stołowych po bajecznie niskich cenach aż do szumiącego „szampana".

Tegoroczna wystawa „gospodarska" ma się odznaczać szczególniejszą świetnością. Rozmieszczona na obszarze 145.000 m², może pomieścić 50 000 osób.

Wszelkich bliższych informacji zasięgnąć można w biurze „Ustredni hospodarské společnosti pro Kralovstvi Czeské" w Pradze II, Vodickova ul. 38 (sekretarz dr. Gustav Jahn).

List otwarty.

Ponieważ bardzo wiele osób uważa mnie za marjawitę, przeto zmuszony jestem zwrócić uwagę na fakt następujący:

Jako zwolennik tych wszystkich badań, które usiłują wytworzyć lepsze życie, bardzo sympatycznie odnoszę się do ruchu religijnego, jako najcenniejszego sposobu doskonalenia ludzi. Wskutek tego chętnie wstąpiłem do ruchu marjawickiego, gdyż autonomja gmin wyznaniowych miała na tle interesów ekonomicznych i społecznych rozwijać urządzenia kulturalne.

Z tego powodu wygłaszałem odczyty i miewałem poufne pogadanki wiaśniające korzyści ruchu marjawickiego. Skoro jednak coraz wyraźniej widzę, że duchowni marjawiccy są wciąż autokratami, wyzyskującymi religijne środki w celu trzymania mas ludu w ślepem posłuszeństwie bez cienia chęci kształcenia wybitniejszych jednostek, z pośród tych mas dla wyrobienia z nich samorządnych w znaczeniu społecznem obywateli, przeto niniejszem stwierdzam, że ten ruch posługujący się najszczytniejszemi hasłami—uważam za szkodliwy, gdyż wytwarza klikę osób, oszukujących liczne rzesze ludu. Dowodem tego jest fakt, że w myśl zatwierdzonego statutu samorządu parafialnego duchowni marjawiccy ani myślą własności ogólnych—zapisanych dotąd po hypotekach na imię duchownych i ich figurantów, odpisać na rzecz zarządów parafijalnych. A jednak autonomiczne prawo ogółu, będące marzeniem wielu marjawitów, było celem dla wielu z nich, tych mianowicie, co marzyli o innych prawach autonomicznych. Dla tego i ja byłem w ciągu 3 lat gorliwym zwolennikiem ruchu, który hasło lepszego życia miał wcielić w życie codzienne.

Dziś, gdy i to złudzenie prysło cofam się z tej drogi, na której 3 lata trwałem.

Nie wątpię, że rozłam i samokrytycyzm wielu niezadowolonych z dalszego autokratyzmu duchownych marjawickich zmusi ogół do wycofania się z tego ruchu.

Podaję o tem do wiadomości ogólnej to moje wyjaśnienie, by wielu mych stronników wiedziało, że się myliłi błądził—a jeżeli wielu faktycznie odciągnąłem od Rzymsko Katolickiego kościoła i skłoniłem do ruchu marjawickiego, to niech oni wycofają się z tego ruchu i powrócą na właściwą drogę.

Wincenty Wojciechowski.

Częstochowa, d. 25 maja 1909 r.

—o—

Z głębokiem zadowoleniem drukujemy list powyższy. Oby autor jego znalazł więcej naśladowców z pośród sekty marjawickiej. (Przyp. Red.)

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne.)

—o—

Zgon Pergamenta.

Petersburg, 28. Zmarł nagle poseł do Dumy Pergament.

Krwawe zajścia.

Władykaukaz 29. W pobliżu wsi Surchocki okr. mazrańskiego zabito dwuch inguzów, którzy strzelali do wojska. Cała wieś Anjewo, z rozporządzenia naczelnika została wysiedlona. Zniszczony chutor przy Apjewie, zabito 3 zbójów, w tej liczbie przywódcę bandy. Raniono 2 otomanów i 2 kozaków.

Zjazd „neosłowian".

Petersburg 29. W komitecie słowiańskim toczyła się wczoraj dyskusja w sprawie polskiej. Zabierali głos: Rodiczew, Pogodin, Milukow, Filewicz, Kułakowskij, Wiergun.

Ten ostatni wspomniał o możliwości kompensaty dla Polaków za Chełmszczyznę w postaci skrawków paru powiatów gub. Grodzieńskiej.

Lwow odparł zaraz, że jest to chyba ironja, boć przecie rząd zabiera Chełmszczyznę, nic wzamian nie proponując.

Hr. Olizar mówił, że nie należy się smucić tem, że zmniejszają się szeregi neosławistów, bo zostały za to jednostki, doskonale się przynajmniej rozumiejące.

Ohydna zbrodnia.

Kijów 29. Na dworcu przy otwieraniu sarzyń znaleziono w niej porżnięty trup mężczyzny. Sarzynia została wysłana z Rostowa n. Donem dn. 28/I st. st. i przybyła do Kijowa 13/II.

Ujęcie zbrodniarzy.

Saratow 29. Ujęto sprawców zabójstwa właścicielki ziemskiej Chormancewowej i strażnika. Są to komisanci. Łup odebrano.

Zjazd słowiański.

Petersburg 29. Podczas wczorajszych rozpraw prezes Dumy Chomiakow mówił o stosunkach polsko-rosyjskich. (Mowy tej Ajen. Pet. nie podaje. Przyp. Red.).

Rezygnacja Guczkowa.

Petersburg 29. Guczkow zrekł się leaderowania partji październikowców. Jest on przeciwny zmianie ordynacji wyborczej na Litwie i Rusi i wskutek tego głosować będzie przeciwko przedłużeniu na rok mandatów obecnych posłów z Litwy i Rusi.

Katastrofy.

Wiedeń 29. W sobotę wieczorem wjechał wóz tramwajowy na drugi wóz; 17 osób odniosło ciężkie i lżejsze obrażenia.

Strejk.

Budapeszt 29. Kelnerzy uchwalili ogólny strejk.

Samobójstwa

Drezno 29. W jednym z tutejszych domów zajezdnych zastrzelił się kupiec Stankowski, przybyły z Berlina.

Przedsiębiorstwo wyrobów cementowych
p. f. Józef WARSZAWSKI dawniej TROSSET
Mikołajewska № 8.
Wykonywa: Trotuary betonowe, Schody mozajkowe, Rury kanalizacyjne wszelkich rozmiarów, Posadzki sztuczne kyslolidowe.
Ceny niskie. Fabryka dom Hertza, obok Cyrkułu.
Tamże sprzedaż cementu pojedyńczo beczkami po cenach wagonowych.
511

Częstochowski Zarząd miejski
poszukuje od 1-go Lipca nowego stylu) roku bieżącego dla **szkół miejskich czterech lokali,** składających się każden z sali i przedpokoju na szkołę, trzech pokoi i kuchni na mieszkanie, oraz drwalni i piwnicy.
Łaskawe oferty Magistrat przyjmuje do (22 Maja) 4 Czerwca r. b. włącznie. 908—3—1

Oryginalny szlam i ług Ciechociński
otrzymał i poleca
Skład Apteczny
Aleksandra Hoffmana
Stary Rynek 21.

Bardzo wielka ilość osób polepszyła swoje zdrowie i zachowuje je przez używanie
PIGUŁEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH
Dra CAUVIN'A
(PARYZKICH)
Do nabycia we wszystkich większych aptekach
a w PARYŻU Faubourg Saint-Denis 147

Sprzedam sklep spożywczy bardzo tanio, z powodu choroby męża. Ulica Fabryczna № 7. 747—4—4

Przyjmuje się
stołowników w przyzwoitym prywatnym domu. Wiadomość w mleczarni „Helena" dom „Hotel Victoria. 765-10-5

Poszukuję buchalterki Oferty wysłać poste-restante litera N. 899-3-3

Bardzo tanio bo zagranicznem sposobem odnawiam wszelkie meble antyki, pianina, fortepiany i pakowanie, Oferty przyjmuje Administracja Gońca dla „Bolesława". 888—3—3

Najkorzystniej sprzeda; sumy hipoteczne, domy, place, wille, kolonje. Zubrzycki, Wieluńska 8. 865—3—3

Bryczki nowe do sprzedania w warsztacie kowalskim II Aleja № 36.
905 7—2

ŹRÓDŁO PIĘKNOŚCI
MYDŁO „FLORA" HARTMANA

PRZECIW
PIEGOM, PRYSZCZOM
i wszelkiego rodzaju wysypkom, jak również zamiast kremu do twarzy używa obecnie zagranicą arystokracja jedynie
MYDŁO „FLORA" wynalazku
D. HARTMANA w Wiedniu 3/1.
Jedyny prawdziwy środek na całej kuli ziemskiej. Polecany gorąco przez wielu lekarzy i profesorów wiedeńskich. Dostać można u M. Rosencweiga i w innych składach aptecznych i perfumerjach.

Zakład Zegarmistrzowski i Jubilerski
S. LORIE w Częstochowie
787 **I-sza Aleja № 9.**
Główne zastępstwo zegarków **Omega.**

Kroju wiedeńskiego wyuczam w 6 tygodniach, daję lekcje języka niemieckiego bardzo tanio. Teatralna № 9, I piętro mieszk. 14. 883—2—2

Kareta 4-o osobowa i powóz w bardzo dobrym stanie na gumowych kołach do sprzedania za przystępną cenę. Zapytania adresować: Sosnowiec skrzynka pocztowa 176. 876—5—5

Sprzedam dom murowany na Zawodziu. Wiadomość u Majera Grupa, ulica Garncarska № 19. 820—10—4

Sklep spożywczo - dystrybucyjny do sprzedania z powodu zmiany interesu, w pobliżu klasztoru. Wiadomość w Administracji Gońca. 815—4—3

Bilard najnowszego fasonu, mało używany i bile z słoniowej kości do sprzedania za cenę przystępną. Wiadomość Jasnogórska 18 u stróża. 903-2-1

Piękne letnie mieszkanie wśród lasów, pięć minut drogi od przystanku Pasieki kolei Herbskiej. Wiadomość na miejscu na leśniczówce u Chełmińskiego.

Edward Romanowicz

w Częstochowie, ul. św. Barbary № 4.

Fabryka wyrobów **kościelnych** egzystująca od 1871 r.

Ma zawsze na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lokalu: obrazy, feretrony, chorągwie, sztandary, ornaty, kapy, baldachimy, krzyże, lampy, żyrandole, lichtarze, materje, galony, frendzle, medaliki, obrazki i t. p. Buduje **ołtarze** nowe i stare **pozłaca**.

Biblioteka po zmarłym ks. ś. p. Romanowiczu do sprzedania w całości lub częściowo.

Skład Wódek i Win

Rektyfikacja Warszawska

w CZĘSTOCHOWIE

POLECA ZNAKOMITE:

Wódki, Nalewki, Likiery, Koniaki, Araki, Wina, Porter angielski i Miody,

oraz znane piwa z browaru:

E. REYCH SYNOWIE w Warszawie

jasne (pilzeńskie), ciemne (zakopiańskie) i lagrowe (zdrowia).

Krawaty, szelki, chustki do nosa

Rzadka sposobność

WYPRZEDAŻ

kapelusze damskie ubierane

WIOSENNE i LETNIE.

od **1** do **3** rubli sztuka.

Skarpetki, pul aresy spinki, dewizki perfumy.

Z wijając zupełnie magazyn kapeluszy i męzkiej konfekcji sprzedaję **o 30% niżej kosztu!!**

Sprzedam również

dwa kontuary, dwie gabloty, szyldy i fisharmonja Homana fabr.

Tanio! kupujcie! Adres: Aleja II w domu Imicha przy moście, w podwórzu I piętro, miesz. № 20, poleca **Zbrożek.**

P. S. Potrzebni są pośrednicy do ryczałtowej sprzedaży wszystkich towarów. Wynagrodzenie dobre. 760

ŚRODEK RACJONALNY

DLA TĘPIENIA SZCZUROW i MYSZY

„MURYN"

do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PRZEDSTAWICIELE:

Seweryn Seydenman i S-ka

501 **Warszawa, Moniuszki № 6.** 7—5

Najwyższa nagroda „Grand Prix" Marsylja 1908 r. i medal brązowy Rostów n/D 1908 r.

„CAPTOLIN"

Jedyny środek wzmacniający włosy i usuwający łupież.

prow. farmacji **Stanisława Hamburga**

do nabycia w składzie aptecz. Aleja II róg Teatralnej w Częstochowie.

Oraz we wszystkich pierwszorzędnych składach aptecznych i aptekach.

Skład sukna i kortów

D. ZYSSER

NOWOŚCI! NOWOŚCI!

Częstochowa, Aleja I № 2, wejście z nowego rynku w podwórzu.

W wielkim wyborze poleca na sezon **wiosenny i letni** wszelkie materjały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie i francuskie **Ceny bardzo przystępne.** Poleca się łaskawym względom Sz. Publiczności **D. Zysser.**

MĄCZKA

NESTLÉ

MLECZNA

Idealny pokarm

dla niemowląt i dla dorosłych chorych na żołądek.

Kto chce mieć

ładne buciki niech używa do czyszczenia

Błyszczyk Ritterine

który daje ładny połysk, nie brudzi, zmiękcza i konserwuje obuwie.

Żądać wszędzie.

Główny skład w składzie aptecznym

Wacława ORŁEŁ

w Częstochowie, III Aleja № 48.

Nowo-otworzony

ZAKŁAD

Artystyczno-Fotograficzny

WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE,

Teatralna № 26, róg II-ej Alei

Telefon № 158.

Zakład wykonywa wszelkiego rodzaju roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografji w nowym kierunku, po cenach przystępnych.

FABRYKA

Franciszka Oczkowskiego

w Noworadomsku,

wyrabia maszyny rolnicze, kieraty i młockarnie włościańskie i sieczkarnie.

Warszawska Miejska

Szkoła Położnicza

kurs roczny, opłata 100 rub. w 2-ch ratach. zapis kandydatek trwa cały rok.

ilość uczennic ograniczona

Rok szkolny zaczyna się 1 Stycznia i 1 lipca. Podania i dowody składać w **Wydziale Szpitalnym Magistratu m. Warszawy,** tamże należy się zwracać po wszelkie informacje i egzem. ustawy.

562 3—3

Skład świec kościelnych

mydła doborowego

i atramentu, krochmalu i t. r.

Ulica Krótka № 3.

736—15-1 **Musiałowicz.**

Konserwator St. Górskiego Warszawa, Leszno 12.

Wzmacnia **włosy**, powstrzymuje ich wypadanie, pobudza do porostu, usuwa łupież i mikroby. Skutek widoczny po parokrotnem użyciu. Rekomendacja powag lekarskich oraz liczne podziękowania. **Na żądanie wysyłka pocztą.**

W Leśniowie pod Żarkami, 35 minut szosą od st. Myszków w Willi murowanej z piecami w lesie sosnowym położonej są

Letnie mieszkania

z werandami do wynajęcia, miejscowość sucha, zdrowa, 10 minut pieszo od miasta, kościół po klasztorny, kąpiel, piękne widoki w okolicy. Wiadomość w Administr. Gońca. 893—2—2

Zakład Ogrodniczy

S. JASTRZĘBSKIEGO

Aleja № 16, Telefonu № 65

w Częstochowie.

Przyjmuje zamówienia na dekorowanie i przyozdabianie roślinami kobiercowemi kiosków i pawilonów na Wystawie Przemysłowo-Rolniczej w Częstochowie. Poleca wszelkiego rodzaju bukiety, wieńce i rośliny pokojowe własnej hodowli.

Wieńce metalowe.

Uwaga! Sprzedam dwa kontuary, dwie gabloty, półki i szyldy w nich sztyca, oraz wybornę fisharmonję Homana fabryki. Adres: Aleja II w domu Imicha przy moście, w podwórzu I piętro № 20 mieszk. gdzie wyprzedaż.

858 4—4

Do wynajęcia

w każdym czasie 3 pokoje i kuchnia, 2 wejścia, werenda, zlew i wodociąg, ul. św. Barbary № 15a wiadomość u właściciela domu, I piętro m. 4. 834—4—3

Za 4 tysiące rubli

do sprzedania dom z placem w dobrym punkcie Częstochowy. Wiadomość w piwiarni u p. M. Wenclawa ul. Mała № 3. 844 6 3

Dom do sprzedania na ulicy Tartakowej № 18 w Częstochowie.

891 4—4

Restauracja II-go rzędu

JÓZEFY BUJNOWSKIEJ

ulica 7-iu Kamienic № 17 w Częstochowie

Ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że kuchnia i bufet zaopatrzone w wyborowe zakąski i piwo. Jednocześnie mieści się na górze „Hotel Krakowski" posiada 16 № № Polecając się Szan. Publiczności.

1581 5—3 Z poważaniem **J. Bujnowska.**

Pierwsza i jedyna w Cesarstwie

FABRYKA

welocypedów i części składowych

A. LEUTNER & Co w Rydze

Poleca na rok 1909: **ROWERY**

znane ze swej dobroci, lekkości chodu i precyzyjnego ukończenia

Skład Fabryczny: **Warszawa Senatorska 27** (róg placu Teatralnego) telef. 33 44

Części, akcesorja oraz gumy rowerowe w wielkim wyborze stale na składzie.

Najtańsze źródło dla p. p. Mechaników i Hurtowników.

Cenniki bezpłatnie. 910 Reprezentant **Jul. Osiński.**

Biuro Rekomendacyi Pracy

przy Stow. Wzajem. Pomocy Prac. Hadl. i Przemysł. miasta Częstochowy (Teatralna 19a).

poleca Szan. Pracodawcom na zasadzie dokładnych informacji wykwalifikowanych buchalterów i korespondentów; pracowników tychże kasjerów, inkasentów, magazynierów i t. d.

TANIO

sprzedam fotogr. aparaty:

6:9, 9:12, 13:18 i stereoskopy 9:18 z przyborami.

Ul. Szkolna № 3, m. 4, parter,

803 od 4 do 6 po poł. 5—2

!! ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE !!

OSTATNI WYNALAZEK PERFUMERJI

S. I. Czepelewieckiego i S-ów

Nową Wodę Kwiatową

w ozdobnych kryształowych flakonach **po rubli 1.00**

Zapachy: „Hiacynt Pełny" „Sada Jacco" „Konwalja Majowa" „Violette delice" „Wrzos Kwitnący" „Rose la France"

Zastępuje w zupełności perfumy. 840

Laboratorjum

St. GÓRSKIEGO

Warszawa, Leszno № 12.

poleca:

Agatol proszek, eliksir, i pasta do **zębów** o silnym aromacie i własnościach przeciwgnilnych, nadaje świeżość ust oraz białe i zdrowe zęby. Ceny proszku 20 i 35 k., eliksiru 30 i 50 k., pasty 20 k.

Eksikans (pudełko z rozpylaczem) hygieniczny proszek usuwający **pot** i odparzenie ciała oraz przykrą **woń** jego. Skutek po jednorazowem użyciu. Cena 30 k.

Crem Venus źródło piękności **kobiecej** usuwa **piegi**, plamy, pryszcze i liszaje, nadaje młodociany i świeży wygląd. 50 k i rb. 1.

522 **Sprzedaż wszędzie.**

Arago najskuteczniej usuwa **Odciski**, brodawki i zgrubiałą skórę. Cena 35 i 60 k.

Puder Venus dla pań nagrodzony za swoją wytwórczość i nieszkodliwość na wystawach hygienicznych i polecany jako najlepszy **puder** krajowy. 15, 30, 50 i rb 1.

Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam zaraz, Humbertowska № 50.

895 2—2

!Uwaga!

Dla p. p. **fabrykantów i przemysłowców.**

Do sprzedania piękne dwa place: jeden sześć tysięcy, a drugi 30,000 łokci, obydwa narożniki. Plac o 30,000 łokci posiada obecnie koło ośmiuset drzew i krzewiu owocowych, między któremi znajduje się dom murowany o 7,iu pokojach, oraz werenda murowana i t. p.

Adres: Aleja II dom Imicha № 16, w podwórzu I piętro, mieszkania № 20, gdzie wyprzedaż. 915 8 1

Orkiestra smyczkowa (różnięta) z organizowana z zdolnych rutynowanych muzyków, przyjmuje zamówienia na zabawy, wesela, majówki, teatry i t. p. Częstochowa, ulica Ogrodowa № 26 (obok browaru) mieszkanie A. Reslera.

Sklep spożywczo-dystrybucyjny istniejący lat kilka, sprzedam zaraz, Teatralna 24. 907—8—1

Odstąpię zaraz szkołę dwuklasową w miejscowości fabrycznej. Zgłaszać się Siarkowska, Myszków. 906—3—1

W sali „Lutni" Bufet otwarty od godz. 10 rano, wydaje śniadania od 15 k. obiady od 25 kop. Wejście bezpłatne. Szkolna № 10, Częstochowa. 909-3 1

Motocykl N. S. U. 3½ H. P. w zupełnie dobrym stanie za rb. 200 do sprzedania. Obejrzeć można w fabryce grzebieni za magistratem.

793 4—3

Sklep spożywczy sprzedam zaraz. Wiadomość Szkolna 8 w sklepie.

Wydawca F. D. Wilkoszewski. Redaktor Mieczysław Guranowski.

Drukiem F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.